

**Pregovore
treba
nastaviti**

**Bježanje od pregovora
nije rješenje**

**Povećanje plate
je više nego realno**

2

**Socijalna osiguranja
ne važe za sve**

**Produžetak vize u opasnosti
za socijalne slučajeve**

3

**Odnos prema migrantima
treba biti korektan**

**I migranti imaju pravo
na porodicu**

4

Broj 6 | novembar 2014 | Srpski / Hrvatski / Bosanski

Dodatak «work» novinama | Redakcija T +41 31 350 21 11, F +41 31 350 22 11 | info@unia.ch | www.unia.ch

Inicijativa Ecopop

Borimo se zajedno protiv Ecopop!

Samo otvorena i solidarna Švajcarska je garancija za bolju budućnost za sve njene stanovnike

Tridesetog novembra se glasa o narodnoj inicijativi «Stop prenaseljenosti – za sigurnost prirodnih temelja života». Iako su sve partije izjasnile Ne parolom, inicijativa ostaje opasna, jer apeluje na mnogo različitih ljudi i izaziva brigu. Mi mora da se branimo od ovakvog načina politike i da se borimo za otvorenu i solidarnu Švajcarsku!

Udruženje «Ecopop» svojom inicijativom zahtijeva «Stop prenaseljenosti – i da obezbijedi prirodne temelje života», da stalno stanovništvo Švajcarske raste u Švajcarskoj za više nego 0,2% iz razloga pretjerane imigracije, i da najmanje 10% novca državne kase ide za pomoć za «dobrovoljno planiranje porodice», to znači kontrola radjanja, će se sprovesti u siromašnijim zemljama

Migracija nije problem

Ecopop-Inicijativa hoće da ekološke probleme riješi radikalnim ograničavanjem migracije. Tako od migranata prave krivca za sve; koliko ljudi se voze vozom, zbog betoniranih pejzaža, i zbog uticaja na životnu sredinu uopšte. Čak i ako njihovi predstavnici to negiraju, inicijativa je saučesnik desničarske partije i pokreta koji se godinama propovijeda:

Migranti su «loši» Švajcarska treba njima bolje da upravlja, i samo da pusti one koji se mogu iskoristiti. Inicijativa namjerno ili nenamjerno diskriminiše migrante.

Ecopop napad na radnike

Ecopop će dovesti do još nesigurnijih životnih i radnih uslova, jer poslodavci će pribjeći kratkoročnim boravišnim dozvolama zbog ograničenja imigracije. Ko ima nesiguran boravišni status i strah da će izgubiti posao i vizu, može da bude potčinjen od strane beskrupoloznih poslodavaca. Jer prije ili kasnije će plate svih zaposlenih u Švajcarskoj i radni uslovi doći pod pritisak. Umjesto više zaštite plata i bolji radni uslovi Ecopop vodi lošijim radnim uslovima.

Osim toga Ecopop izoluje Švajcarsku sve više, jer to nije u skladu sa bilateralnim sporazumima. Bez bilateralnih sporazuma nestaje i slobodnog protoka lica koji je pomogao migrantima jednim dijelom da ostvare više svojih prava.

Bez rješenja

Inicijativa ne rješava probleme zaštite životne sredine jer nije problem

više ljudi već neki od njih posebno bogataši koji žive iznad svojih prohtjeva. Inicijativa skreće pažnju od stvarnih problema: nekoliko njih živi raskošno na račun siromašnijih. A isto tako i jednostrana promocija «dobrovoljno planiranje porodice» je pogrešan način da se bori protiv siromaštva. Žene trebaju više obrazovanja i bolji položaj u društvu to vodi automatski za manje djece!

Unia se bori za NE!

Mi moramo da postavimo znak da ne dodje do prihvatanja inicijative.

Unia je lansirala jednu NE kampaniju. Posebno ovog novembra ali i u oktobru će izaći na ulice i

pred fabrikama će se dijeliti informacije i na stanovima prezentacije. Na dan 1. novembar mi smo imali miting na saveznom trgu i jasno smo rekli ne za Ecopop. Samo zajednički možemo da spriječimo da budu narušena prava migranata i svih zaposlenih. Da li sa pravom glasa ili bez prava glasa svi možemo da doprinesemo, da spriječimo diskriminaciju. Za otvorenu i solidarnu Švajcarsku – glasaj NE za Ecopop!

© Aurora García

Editorial

**Jasno ne Ecopop
inicijativi**

Švajcarski narod poziva na glasanje 30. novembra, pri tome se radi o jednoj nepopularnoj inicijativi koja je anti magrantskog sadržaja: Ecopop inicijativa masovno ograničava imigraciju u Švajcarsku.

To je mnogo opasna inicijativa, mnogo opasnosti se krije u toj inicijativi zato što su duboko prikriveni ksenofobična priroda, a u narodu se ta inicijativa prikazuje drugačije i kod stanovništva dobija simpatije na osnovu zaštite prirodne okoline.

Opasnost se ogleda i u tome što je inicijativa, egoistična, i što ponovo osudjuje migrante kao krivce za sve probleme koji postoje i što ne identifikuje prave krivce i sagledava švajcarski ekonomski sistem i švajcarsku društvenu zajednicu.

Nehumano i opasno trajno ograničavanje imigracije i liberalizacija nesigurnih kratkih boravišnih dozvola. Migranti se tretiraju samo kao radna snaga koja se upotrebljava dok za to postoji potreba i kad više nisu potrebni mogu da se vrate ne obazirući se na elementarna ljudska prava.

Opasnost se krije i zato što se ometa svaka veza sa Evropom, kojom se oko Švajcarske gradi zid izolacije koji Švajcarsku vuče u zemlju koja će biti politički i kulturno izolovana.

Posebna opasnost u ovoj inicijativi što postoje mogućnosti da ova inicijativa prodje na glasanju.

Mi mora da se organizujemo i angažujemo protiv inicijative. I oni koji nemaju pravo moraju dati sve od sebe da inicijativa ne bude prihvaćena. Mora se sve učiniti da prijatelji, roditelji i djeca, kolege i mladi otvore svoje srce za modernu otvorenu i solidarnu Švajcarsku i da dobijemo što više pristalica protiv inicijative. Svaki glas protiv ksenofobije, protiv rasizma i svaki glas za prava migranata da ostanu stalno nastanjena u Švajcarsku je glas protiv spajanja porodice i prava na zajednički život.

Guiglielmo Bozzolini

Rukovodilac fondacije ECAP
i član Centralnog odbora sindikata Unia

Izdajmo i glasajmo NE Ecopop inicijativi

News

Asbest ostaje akutni problem

Posljedice azbest-katastrofe su i u Švajcarskoj su daleko od one doze koja se može prevazići. Upotreba materijala koja dovodi do oboljenja raka je zabranjena još od 1990. godine ali bolest izbija tek nakon 20 do 50 godina. Savez sindikata i Unia su stoga 7. oktobra na medijskoj konferenciji Saveznog vijeća zahtijevao veći angažman i zato predlaže razne mjere. Zato zahtijevaju hitno sazivanje okruglog stola kako bi se pronašlo odgovarajuće rješenje.

Bolji radni uslovi za medicinski personal

Oko 200 zaposlenih u pružanju njege i brige u privatnim domaćinstvima su protestovali za bolje radne uslove u starom gradu Wintertura. U ovoj branši je već duže vremena problem ne samo niske plate već dugo radno vrijeme kao i manjak radnog personala, koji treba da završi isti posao za isto vrijeme. Personal u pružanju privatne njege starijim licima je na izmaku snage i preko glave im je ovakvih uslova rada i konačno žele poboljšanje radnih uslova i da vide kraj nepravdi za veoma naporan i human posao, koji obavljaju.

Poslodavci trebaju da snose kazne

Sindikati transportne branše Unia i syndicom već dugo vremena trpe neefikasno sprovođenje uredbi za regulisanje radnog vremena i pauza. Naime radnici koji prekorače radno vrijeme odnosno voze duže vremena nego je to uredbom regulisano moraju sami platiti kaznu. Uredba koja reguliše radno vrijeme i prekide odn. pauze u ovoj branši (ARV1) treba da garantuje pauze radno vrijeme i sigurnost na poslu. a to znači sigurnost za sve učesnike u saobraćaju. Ipak prilikom kontrola je ustanovljeno da se povrede ove odredbe dešavaju veoma često. Tako je jedan stručni kontrolor kontrolisao 3000 vozača i rezultat je zaprepastio navode Aargauer-Zeitung (Aargauer novine) da samo 5 procenata od ukupno kontrolisanih rade «čisto» svoj posao. Oba sindikata zahtijevaju uredbu odnosno režim koji obavezuje poslodavce da budu svjesni svoje odgovornosti i da primjenjuju ove zakon u vezi regulisanja radnog vremena i pauza odnosno prekida vožnje.

Gradjevinarstvo, plate padaju

Predsjednik Saveza poslodavaca Messmer provocira

Kao i svake jeseni vrše se pregovori o platama u svim branšama – takodje i u gradjevinarstvu. Umjesto ponude sindikalna delegacija sindikata Unia i Sina dobili šamar u lice – Predsjednik Saveza gradjevinskih poslodavaca Messmer je prekinuo pregovore u vezi plate. Unia traži od poslodavaca da se vrate za pregovarački sto, jer gradjevinski radnici zaslužuju povećanje plata.

Gradjevinski preduzimači sami priznaju da ovaj sektor posluje više nego dobro: Knjige radnih naloga su prepune a personala nema dovoljno. Doduše gradjevinske dozvole su smanjene ali s druge strane povećane su planirane sume gradnje. Realizuju se manji ali zato skuplji projekti. Sve u svemu izgledi su dobri, tako je izračunao Savez gradjevinskih poslodavaca i Crédit Suisse i očekuju u narednih 12 mjeseci stabilne prihode.

Stres i porast pritiska!

Činjenica da je posljednjih nekoliko godina sve manje i manje gradjevinskih radnika a gradnje sve više i više. Oni rade pod velikim vremenskim

pristikom i stresom. To je vjerovatno jedan od razloga što su nezgode na poslu posljednjih pet godina veoma visoke: U prosjeku svake godine pogine neko od gradjevinskih radnika a broj teških nesreća je ponovo porastao.

Pristojno povećanje plata je neophodno

Dobra situacija u gradjevinskoj branši se može pripisati uglavnom napornom radu gradjevinskih radnika. Povećanje plata ne ide paralelno sa povećanjem prometa. Gradjevinski radnici moraju da plaćaju skuplje stanove i zdravstveno osiguranje. Zahtjev za povećanje plate u iznosu od 150 franaka je opravdavajući.

Gradjevinci zaslužuju povećanje plate od 150 franaka

Akcije u tom smjeru se nastavljaju

Prekid pregovora nije rješenje i otežava situaciju

Savez gradjevinskih poslodavaca ne želi pregovore

Uprkos svemu Savez gradjevinskih poslodavaca je pregovore o platama od oktobra prekinuo i to sa lošim obrazloženjem. Predsjednik gradjevinskih poslodavaca Werner Messmer je doslovce rekao: «U vezi povećanja plata je potrebna pauza za razmišljanje» i «Mi danas ne pregovaramo.» Drugim riječima: Savez gradjevinskih poslodavaca ne želi da pregovara o povećanju plate za radnike, koji obavljaju veoma naporan posao. Sindikati Unia i Syna su zahtijevali od Saveza gradjevinskih poslodavaca, da nastave sa pregovorima. Opšti kolektivni ugovor obavezuje ugovorne strane da sprovedu godišnje pregovore u vezi plata.

Slabo obrazloženje

Savez gradjevinskih poslodavaca opravdava prekid pregovora između ostalog zbog toga što je sindikat Unia Ciriha Šafhausen sprovodio tzv. analize rizika i na taj način je došao

do povjerljivih informacija paritetne komisije. Ovim analizama je trebalo da se ispita da li su podizvođačke firme sklone damping platama. Ideja nije nepoznata i saradnja sa Savezom gradjevinskih poslodavaca je tražena ali savez nije pokazao interes. Sindikat Unia Ciriha Šafhausen je obavio ove analize po nalogu generalnog izvođača Alreal. Informacije od paritetne komisije se mogu dobiti samo uz saglasnost dotičnog preduzeća. Očigledno da savez gradjevinskih poslodavaca traži izgovor da se pregovori o platama ne nastave.

Akcije na gradilištima

U akcijama da se nastave pregovori o platama gradjevinski radnici će tražiti realno povećanje plate za sve u iznosu od 150 franaka. Imajući u vidu da je Savez gradjevinskih poslodavaca odbio pregovore o platama, na gradilištima će se nastaviti akcije. Gradjevinski radnici se bore za pristojno povećanje plata. Oni to zaslužuju!

© Aurora Garcia

Prava sindikalista

Pravo pristupa sindikata

Ustavom zagarantovano pravo treba poštovati

I opet se ponavlja: Sindikalni aktivisti se terete za narušavanje javnog reda i mira, jer su pričali sa zaposlenima na njihovom radnom mjestu. Pravni stav je potpuno jasan i Okružni sud u Cirihi je donio presudu u korist sindikata Unia.

Okružni sud Bilah je u septembru prošle godine oslobodio pet sindikalnih aktivista iz Ciriha koji su optuženi za narušavanje javnog reda i mira. Oni su iskoristili svoje pravo na pristup gradilištima da informišu radnike o njihovim pravima. Na gradilištu je otkriven ozbiljan slučaj damping plata.

Nekoliko tužbi

U četiri slučaja su privatni tužioc i poslodavci pokušali u kantonu Ciriha da spriječe sindikalni rad kroz tužbe i zabrane na račun ometanja javnog reda i mira. Na taj način žele da spriječe sindikalnim aktivistima da direktno stupe u kontakt sa radnicima i da ih informišu o njihovim pravima.

Ustavom zagarantovano pravo

Slobodan pristup sindikalnih aktivista je preduslov za sindikalni rad. Pravna ispitivanja i mišljenja su jasni: Pristup sindikata firmama je ustavom zagarantovano pravo. Sloboda koalicije radnika i aktivnih sindikalnih

aktivista, da saznaju za svoja prava i budu informisani ne smije da se ugrozi.

Zaposleni imaju pravo da budu informisani

Čak i pravo rada garantuje sindikatima pravo da imaju slobodan pristup preduzećima, i da informišu zaposlene. Bilo da se radi o podjeli letaka na parkiralištima firmi, ili podjela brošura u prostorijama za pauzu, informacije na oglasnim tablama ili lični razgovori sa radnicima, mora da se omogućiti pristup i niko nema pravo da podnosi tužbu i da zabrani ove aktivnosti. Posebno neosnovano je svaka tužba koja se podnosi vlastima na ime kršenja javnog reda i mira. Sve dok se ne omogućiti sindikatima da neometano posjećuju firme nije moguće obavljati sindikalnu aktivnost.

Zbog toga je odluka Okružnog suda Bilah značajan znak i ohrabrenje prava sindikata na pristup firmama tj. radnicima!

© Aurora Garcia

Socijalna osiguranja – prava migranata

Socijalna osiguranja Migranti-dvostruko kažnjeni

Praksa o odobravanju boravišnih dozvola u zakonu za strance se sukobljava sa pravom na penziju za albanske državljanine sa Kosova ili kako to pravo za strance obuhvata kontraverznu invalidsku praksu bola.

Flurim Thaqi, Otac troje djece je 19. maja 2006. godine doživio nesreću, kada je na poslu pao sa skele visine od 3 metra i povrijedio frakturu ledja. Kao posledica toga, duga medicinska i pravna priča koja traje sve do danas i koja opisuje primjer kako brzo migranti sa Kosova mogu da izgube svoje pravo iz socijalnih osiguranja.

Nakon pada Flurim Thaqi je od septembra 2006 ponovo radno sposoban i vratio se na svoj posao na gradilište kao fasadni izolater.

U proljeće 2007. godine nastupili su novi jaki bolovi. Flurim Thaqi je dobio od svog kućnog doktora 100% bolovanje. Na rentgenskom snimku je prikazano suženje kanala (Spinalstenose L3/4), sa bolovima u leđima i bolom koji se proširivao u noge. U novembru 2007. godine Flurim Thaqi je morao da operiše ledja sa veoma malim uspjehom operacije. Flurim Thaqi je bio primoran da uzima lijekove protiv bolova i anti-depresivna sredstva.

Od udesa na poslu do gubitka dozvole boravka

Prijavio se na invalidsko osiguranje. Invalidsko osiguranje ga je odbilo poslije prve kontrole njihovih ljekara (MEDAS); Flurim Thaqi je po njihovom 100% sposoban kao fasadni izolater!

Dana 6.1.2012 je Flurim Thaqi doživio infarkt, čime je njegova radna sposobnost dodatno umanjena.

Usljed pogoršanja zdravstvenog stanja Flurim Thaqi je podnio novi

Uplaćivao doprinose a nema prava na plaćanja

zahtjev na invalidsko osiguranje na šta je Invalidsko osiguranje reagovalo tek pošto se i advokat uključio. Dana 4. jula 2011 istekla mu je boravišna dozvola B; Produžetak iste je odbijen i osiguranik je dobio opomenu da napusti Švajcarsku do 31. oktobra 2012. godine što znači iako proces kod invalidskog osiguranja nije završen, na šta je reagovao advokat i obrazložio da, Flurim Thaqi ne može da napusti zemlju i da se preseli na Kosovo jer na taj način gubi pravo na invalidsku penziju.

Prinudni gubitak dozvole boravka i ugrožena invalidska penzija

Zaista od 1. aprila 2010 ne postoji sporazum o socijalnom osiguranju između Švajcarske i Kosova, što ima za posledicu da se penzije više ne mogu isplaćivati na Kosovo. To je nerazumljiva odluka Savezne vlade zbog navodno čestih zloupotreba na Kosovu. To opet ima za posledicu da lica sa Kosova ako su postavili zahtjev za Invalidsku penziju ili ako su dobili rješenje za invalidsku penziju moraju ostati u

Švajcarskoj ukoliko ne žele da izgube svoja prava.

Migraciona služba u kantonu Šafhauzen je tolerisala prisustvo Flurim Thaqi dok je proces kod Invalidskog osiguranja bio otvoren ali boravišnu dozvolu nije produžila. Novo rješenje invalidskog osiguranja na osnovu MEDAS-komisije svjedoči da radna nesposobnost za teške i srednje teške poslove je dokazana u visini od 100% ali da lagane poslove može da obavlja u visini od 100% što zapravo za invalidsko osiguranje znači da nema prava na invalidsku penziju, jer po njihovom stepen invalidnosti je 10%. dugogodišnji bolovi nisu uzeti u obzir, jer dijelom invalidsko osiguranje nije to sve sagledalo i dijelom je migraciona politika kriva za to.

Protiv ovog rješenja je Flurim Thaqi uložio žalbu; rješenje se još čeka.

Nužna pomoć uprkos nezavršenom procesu

I to nije sve: Flurim Thaqi, bez priroda je dobio jednim dijelom pomoć od Socijalne službe kantona Šafhauzen, Socijalna pomoć se opozvala na nužnu pomoć koja je bila manja i iznosi; Fr. 40.– nedjeljno odnosno 180 franaka mjesečno u obliku migrosovih vaučera. Socijalna služba je obrazložila svoju odluku time da će nužna pomoć da ga motiviše da prije napusti zemlju.

Protiv ove odluke je uložena žalba s napomenom da Flurim Thaqi mora ostati u Švajcarskoj sve dok se njegov predmet kod invalidskog osiguranja ne riješi, inače on gubi pravo na penziju. On nije kriv što Švajcarska nije sklopila sporazum sa Kosovom i njega ne treba motivisati da napusti zemlju jer se zna ako napusti zemlju gubi i svoja prava. Presuda Višeg suda je trenutno otvorena.

Odluka Višeg suda se čeka nestrpljivo

Priča Flurim Thaqi govori koliko je teško ostvariti svoja prava. Nije dovoljno to što invalidsko osiguranje ne priznaje bolove, i posebno je nepravedno to što osiguranje kod migranta navodi da su bolovi uslovljeni zbog druge kulture. Ako time i boravišna dozvola dolazi u pitanje i ako je primoran na nužnu pomoć za vrijeme dok proces traje da bi se postaklo napuštanje i odlazak za Kosovo a samim tim i izgubilo pravo na penziju onda se postavlja pitanje pravičnosti socijalno osiguravajućeg prava za strance i uopšte se postavlja pitanje pravičnosti postupka i osnovnog načela zabrane diskriminacije i međunarodne obaveze na dovoljnu socijalnu sigurnost. Nestrpljivo se čeka na ishod Višeg suda po pitanju predmeta Flurim Thaqi.

David Husmann,

Advokat specijalizovan za socijalna osiguranja i osiguranja za slučaj nanošenja štete drugim licima

Bez advokata teško doći do svojih prava

Savezno glasanje 30. novembra

Ne paušalnom oporezivanju!

Narodna inicijativa «Tačka na poreske olakšice za milijardere i multimilionere» zahtijeva ukidanje nepravednog paušalnog oporezivanja za strane milijardere i multimilionere. Glasanje je 30. novembra 2014. godine.

Preko 5500 stranih super bogataša profitiraju zbog tkzv. paušalnog oporezivanja. To znači da oni u Švajcarskoj ne moraju da plaćaju porez na stvarni prihod i bogatstvo nego samo jedan paušalni iznos. Većina tih bogataša su svoje stalno mjesto prebivališta prijavili u Švajcarskoj kako bi izbjegli plaćanje poreza u svojoj domovini. Zapravo ti isti korisnici ne smiju da se zaposle u Švajcarskoj. Ali u stvari mnogo poslovnih žena i ljudi vode svoje velike kompanije radeći u Švajcarskoj. Na taj način imaju duplu korist; ušteda poreza i rad u Švajcarskoj za svoje kompanije u inostranstvu.

Paušalni porez u mnogim kantonima ukinut

Protiv ovog nepravednog posebnog tretmana stranih super bogataša po-

litičko lijevo krilo Švajcarske se bori zajedno sa sindikatima i u vezi s tim je lansirana i inicijativa «ne paušalnom oporezivanju». Svako bi trebao da svoj prihod oporezuje prema njegovom ekonomskom učinku, to znači na osnovu ostvarenog dohotka. Nekoliko kantona (ZH, SG, AR, BL, BS) su poslednjih godina ukinuli ovu privilegiju za strane bogataše. Sada je krajnje vrijeme da se to učini i u ostalim dijelovima države. Stoga moramo da 30. novembra da glasamo sa NE kako bi smo time ukinuli nepravično oporezivanje dohotka bogataša iz inostranstva!

Kraj sa utajom poreza

Zahvaljujući paušalnom oporezivanju neki strani multi-milioneri i milijarderi nemaju obavezu da prijave svoju imovinu i prihode. Samim tim

paušalni način oporezivanja tako podstiče utaju poreza u svojoj državi za strance. Ovo ne samo da narušava ugled Švajcarske, već šteti i tim državama jer oporezuju manje prihoda. Tome bi trebalo već jednom da se stane u kraj.

Nepravedna poreska politika

Nije razumljivo to, zašto bogati moraju da plaćaju manje poreza. Prema švajcarskom zakonu porez se treba plaćati na osnovu ekonomske sposobnosti. To znači onaj koji zaradjuje više trebalo bi da srazmjerno tome plati više poreza za društvenu zajednicu nego onaj koji zaradjuje manje.

Umjesto realnog dohotka i imovine ovi milijarderi plaćaju paušalni porez. Mjera za izračunavanje poreza za njih je predpostavljeni životni troškovi. Konkretno oni moraju paušalno da plate porez i to u pravilu petorostruka vrijednost stanarine se obračunava kao prihod. Milionska imovina i milionski dohodat su oslobođeni od poreza.

U mnogim kantonima ukinuti

Protiv ovog nepravednog posebnog tretmana stranih bogataša pobunila se levičarska stranka i sindikati sa njihovom inicijativom. Svako treba da plati porez prema svojoj ekonomskoj moći a to znači prema svojim prihodima a ne paušalno. U mnogim kantonima je ova privilegija za bogate već ukinuta (ZH, SG, AR, BL, BS). Krajnje je vrijeme da se to primjeni u cijeloj državi. Zbog toga moramo 30. novembra izglasati protiv NE i tako ukinuti nepravedan način paušalnog oporezivanja!

Aurora García

ja
Pauschalsteuer abschaffen!

intervju

Barake i mržnja prema strancima ne treba da se ponovi

Ispitivanja položaja migranata u Švajcarskoj

Sedmog novembra sindikat Unia organizuje konferenciju i izložbu u vezi sezonskog statuta. To želi Švajcarska narodna partija poslije glasanja njihove diskriminirajuće inicijative od 9. februara. Na šta će sve naići posjetioci? To smo pitali Marilia Mendes: ona je odgovorna za članove koji pričaju portugalski jezik i radi na projektu o sezoncima.

Nas čeka baraka. Ne prava baraka, ali sigurno novoizgrađena baraka za sezonce. Ili bolje rečeno: Jedna sobica sa elementima i krevetom. Tamo će posjetioci imati priliku da vide i osjete kako su tada živjeli sezonci. Mi pripovijedamo atmosferu barake kao simbol teškog života i ograničenja prava sezonskih radnika.

I kako ste uspjeli da rekonstruirate atmosferu tog vremena?

Mi smo gledali mnoge filmove i dokumentarne filmove iz tog vremena, to znači filmove iz 1960-ih 1990-ih godina. Nevjerovatno je koliko filmova i materijala na tu temu postoji. I prethodne organizacije prije sindikata Unia imaju mnogo foto materijala: npr. 1984. godine je niz događaja je prikazivan u novinama od strane sindikata GBH i o sezonskim barakama. Naziv serije «Sramotne barake nedjelje». U vezi s tim kao i u vezi inicijative Mitenand koja je tražila ukidanje sezonskog statusa svjesno je napravljeno mnogo foto materijala. Neke od ovih slika možemo prikazati na izložbi slika koje prate barake.

Vidi li se iz toga, odakle dolaze ljudi?

Djelomično. Vidi se npr. dobro obučeni Italijani na koji način su prihvaćeni od stanovništva. Mi smo htjeli da pokažemo da su uglavnom dolazili ljudi iz Južne Evrope iz Portugallije Španije, bivše Jugoslavije. Svi su imali slična iskustva.

Šta Vas je posebno impresionisalo prilikom istraživanja na ovu temu?

Koliko žena je došlo i radilo pod sličnim uslovima u Švajcarskoj! Kad pričamo o sezoncima uglavnom mislimo na muškarce koji su došli sa svojim koferima, koji su ovdje radili i stanovali u barakama. U filmovima i dokumentar-

nim filmovima se vidi manje žena iako su došle u istom broju kao i muškarci. U nekim godinama je došlo više žena nego muškaraca. I one su imale ista iskustva kao i muškarci, bile su podvrgute sanitarnim pregledima na granici morale su da ostave svoju djecu i muževe. Ali ovo je mnogo manje u našoj svijesti.

Gdje su ove žene radile?

U industriji, cigareta-, tekstila-, čokolade- i u drugim fabrikama prehrambenih proizvoda. Sindikat VTHL je sačuvalio fotografije žena u fabrikama. Kako su stanovali i gdje, to je teško znati. Čini se da je to zaboravljeno poglavlje u istoriji migracije.

Ovo je priča iz prošlosti, ali danas još uvijek postoje radnici koji žive u priekornim uslovima.

Da, i mi to tematizujemo. Na sastanku, na izložbi ali i u publiciramo takve teme. Mi pokazujemo npr. fotografije gdje se vidi kako ljudi žive danas, koji dolaze da rade u Švajcarsku. Radi se prvenstveno o temporenim radnicima, koji dolaze na par mjeseci da rade u Švajcarskoj i koji nemaju vremena i novca da traže uslovan stan i da upoznaju svoja prava. Ova situacija treba da bude u centru, i to je naš cilj: Da se podsjetimo prošlosti i da obratimo pažnju na to šta znači imati ograničen boravak u Švajcarskoj. Čak i sa sporazumom slobodnog kretanja lica migranti sa ograničenim dozvolama boravka žive pod nehumanim uslovima stanovanja. I u zavisnosti od toga kako se sprovodi inicijativa u vezi masovne migracije takve nehumane situacije se povećavaju. Protiv toga mi kao sindikat želimo da se borimo kao što su i naši prethodni sindikalni aktivisti se borili.

Anna Luisa Ferro Mäder
area sindacale

Loše priče iz prošlosti ne treba ponavljati

Podaci u vezi izložbe

«Barake, mržnja prema strancima i skrivena djeca: Ovako su živjeli stranci u Švajcarskoj»

Bern, Waisenhausplatz, 7. – 13. novembar 2014

Genf, allée centrale de la Plaine de Plainpalais, 17. – 23. novembar 2014

Više informacija: <http://www.unia.ch/de/aktuell/events/detail/a/10170/>

Besplatno možete poručiti publikacije «Baracken, Fremdenhass und versteckte Kinder – Darum darf es in der Schweiz kein neues Saisonierstatut geben» «Barake, mržnja prema strancima, skrivena djeca, zato ne bi smjelo da se u Švajcarskoj ponovo uvodi sezonski status» (Deutsch, Französisch oder Italienisch): migration@unia.ch.

Vi pitate – mi odgovaramo

Odbici plate:

Kako znam da li mi šef odbitke od plate, uplaćuje u fondove?

Moj poslodavac već neko vrijeme finansijski ne stoji dobro. Platu smo do sada uvijek dobijali. I na mojim platnim listama su odbici za socijalna osiguranja Medjutim ja sam čuo glasine koje se šire na sudu da moj šef nije doprinose prosledjivao dalje u fond za socijalna osiguranja. Da li ja to mogu na neki način da kontrolišem?

Da, to možete da kontrolišete. Da utvrdite da li Vaš šef zaista uplaćuje odbijene doprinose u fondove za socijalna osiguranja možete da tražite individualni izvod uplaćenih doprinosa kod Vaše Ausgleichskasse (kompenzacione kase za starosno i invalidsko osiguranje koja će Vam potvrditi da li su doprinosi kontinuirano bez praznina uplaćivani. Individualni izvodatak uplaćenih doprinosa (IK-Auszug), možete poručiti ili pismenim poštanskim putem ili preko interneta (<http://goo.gl/HgJmb>). Ako bi se ustanovilo da Vaš poslodavac ne ispunjava svoje zakonske obaveze i odbijene doprinose nije uplaćivao u fond socijalnog osiguranja Vi ne treba da brinete zbog toga. jer doprinosi koje Vam je firma odbijala od Vaše plate treba da se uplate u fond socijalnog osiguranja iako Vaš šef nije prebacio novac. Vi morate – sa Vašim platnim listama – da dokažete da su Vam doprinosi zaista odbijeni od plate. Doprinosi trebaju da su naznačeni u platnim listama. Ako ne možete dokazati da su Vam doprinosi odbijeni od plate onda ne mogu biti uplaćeni na vaš individualni konto: I za taj period će Vam biti uknjižena praznina socijalnih osiguranja.

Alice Maridor, work, 4.9.2014

Uknjižen odmor:

Da li mogu da putujem?

Već četiri mjeseca sam nezaposlen. Ali već početkom godine sam rezervisao jednu nedjelju odmora u Italiji za kraj novembra. Da li smijem da idem na odmor? I ako da: Da li ću dobiti novac od kase za nezaposlena lica za to vrijeme?

Da, Vi smijete koristiti odmor i imate pravo na isplatu od fonda za nezaposlena lica tkzv. dnevnice za taj period. Kod fonda za nezaposlena lica važe sledeća pravila regulisanja odmora: Nakon 60 dnevnica isplaćenih od fonda za nezaposlena lica stičete pravo na 5 dana odmora. Obzirom da ste već četiri mjeseca nezaposleni, imate već potrebnih 60 dana nezaposlenosti te tako ostvarujete pravo na 5 dana odmora i možete koristiti odmor. Obratite pažnju na sledeće:

1. Za vrijeme nezapsolenosti ne možete dane «odmora» koristiti unaprijed.
2. Odgovornom licu na «Rafu» (biro zapošljavanja) morate da najavite odmor 14 dana unaprijed.
3. Odmor možete koristiti po sedmicama (ne pojedinačno npr. jedan dan)
4. Ako niste koristili odmor a nadjete ponovo posao, neiskorišteni dani odmora neće Vam biti isplaćeni. Vaše pravo na dnevnicu za nezaposlena lica neće biti time produženo.

Dani odmora u slučaju nezaposlenosti imaju stručan izraz «dani oslobođeni kontrole»: To znači da ste oslobođeni od svojih obaveza prema osiguranju za nezaposlena lica npr. pisanja i slanja molbi za posao, oslobođeni ste da prikazete pismene dokaze za aplikacije ali novac iz osiguranja dobijate i dalje. Na svome mjesečnom obračunu vidite koliko imate još dana oslobođenih od kontrole.

Timur Öztürk, work, 18.9.2014

Impressum: Beilage zu den Gewerkschaftszeitungen work, area, Événement syndical | Herausgeber Verlagsgesellschaft work AG, Zürich, Chefredaktion: Marie-José Kuhn; Événement syndical SA, Lausanne, Chefredaktion: Sylviane Herranz; Edizioni Sociali SA, Lugano, Chefredaktion: Claudio Carrer | Redaktionskommission A. Garcia, D. Filipovic, E. Sariaslan, M. Martin, M. Mendes, O. Osmani | Sprachverantwortlich Dara Filipovic | Layout C. Lonati, Unia | Druck Ringier Print, Adligenswil | Adresse Unia Redaktion «Horizonte», Weltpoststrasse 20, 3000 Bern 15, darinka.filipovic@unia.ch

Die Gewerkschaft.
Le Syndicat.
Il Sindacato.